

Foundations of Halacha 11.9 - The Two Day Yom Tov - Modern-day Responsa

<p>1. <u>Shulchan Aruch OC 496:3</u></p> <p>If residents of Eretz Yisrael have arrived outside the Land, they are forbidden to do Shabbat labor on the second day of Yom Tov in an inhabited area, even if they intend to return [to Israel]. As long as one has not reached an inhabited area, he is permitted [to do <i>melacha</i>], even if he does not intend to return, because he has not yet become established [as a resident of outside the Land.] However, if he has reached an inhabited area, and does not intend to return [to Israel], he will have become like those residents, and is forbidden to do <i>melacha</i> either in a wilderness or an inhabited area. As long as one has merely arrived outside the <i>techum</i> {permitted boundary of travel on Shabbat}, he is not yet subject to the stringencies of the place to which he went.</p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן תצו סעיף ג</u></p> <p>ד [ג*] בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ, (ט) אסורים לעשות מלאכה ביום טוב שני (י) ה ביישוב, <ב> אפילו דעתו לחזור; וכל זמן שלא הגיע ליישוב, אפילו אין דעתו לחזור, מותר, לפי שעדיין לא הוקבע להיות כמותן. (יא) ו אבל אם הגיעו ליישוב, ואין דעתו לחזור, נעשה כמותן ואסור (יב) בין במדבר בין ביישוב. (יג) וכל ז' חוץ [ה] לתחום אין נותנין עליו חומרי מקום שהלך לשם.</p>
<p><u>Mishna Berurah</u></p> <p>In an inhabited area - As opposed to [an instance where] one left the inhabited area and arrived in a wilderness. {In that case}, he is not required to conform with the practice of Outside the Land, since he does not intend to settle there. The Authorities wrote that an "inhabited area" is defined as an area which is inhabited by Jews. As long as one has reached a town which is inhabited by Jews, he is not required to practice the stringencies of that country.</p>	<p><u>משנה ברורה</u></p> <p>(י) ביישוב - לאפוקי אם יצא מן הישוב ובא לו למדבר אין צריך להתנהג כמנהג חו"ל כיון שאין דעתו להשתקע שם. כתבו הפוסקים דישוב נקרא ישוב של ישראל דוקא וכל זמן שלא הגיע לעיר של ישראל א"צ להתנהג כחומרי אותה המדינה.</p>
<p><u>Mishna Berurah (cont'd)</u></p> <p>As long as one has merely arrived outside the <i>techum</i> - i.e. irrespective of whether he has in mind to return [to Israel] or whether he does not intend to return, as long as he has not yet reached the <i>techum</i> of the inhabited area, he is described as not yet having reached the inhabited area. The Authorities wrote: A resident of Israel who has arrived outside the Land, and has in mind to return - if the second day of Yom Tov falls on Erev Shabbat, he is not required to make an Eruv Tavshilin; since this is a private matter, and therefore, in this respect, it is unnecessary to conform with the stringency of the locality to which he went, since he intends to return [to Israel]. For this reason, he is required to pray the [weekday] Shemonah Esrei quietly on the second day of Yom Tov. He is likewise required to don tefillin privately; since he intends to return, he is also subject to the stringencies of the locality from which he left, as stated in Sec. 468:4. However, he must wear Yom Tov clothing, as that is a public matter.</p> <p>If a resident of Outside the Land comes to Israel, if he intends to return to his locality, he must observe two days of Yom Tov. Nevertheless, he must pray the Yom Tov prayer privately at home. On the other hand, if he has in mind not to return to his [former] locality ever, he should act like the residents of Israel.</p>	<p><u>משנה ברורה</u></p> <p>(יג) וכל חוץ לתחום וכו' - ר"ל בין בדעתו לחזור בין באין דעתו לחזור כל שלא הגיע לתחום הישוב מקרי לא הגיע ליישוב עדיין. כתבו הפוסקים בני א"י שבאו לח"ל ודעתו לחזור וחל יו"ט ב' בע"ש א"צ לערב עירובי תבשילין מפני שהוא דבר שבצנעא ולכן אין צריך לנהוג בזה כחומרי המקום שהלך לשם כיון שדעתו לחזור ומטעם זה צריכים הם להתפלל תפלת י"ח בלחש ביו"ט שני. וכן להניח תפילין בצנעא כיון שדעתו לחזור נותנין עליהם חומרי המקום שיצאו משם כמ"ש בסי' תס"ח אבל צריכים ללבוש מלבושי יו"ט מפני שהוא דבר של פרהסיא. ובן חו"ל שבא לא"י אם דעתו לחזור למקומו צריך לעשות שני ימים יו"ט ומ"מ תפלת יו"ט צריך להתפלל בביתו בצנעא אכן אם דעתו שלא לחזור למקומו לעולם יתנהג כבני א"י וכמו שמבואר לעיל בסימן תס"ח עי"ש במ"ב ובה"ל.</p>
<p>Responsa Igrot Moshe OC 5:37</p> <p>In this that they are not restrictive in Jerusalem, that residents of Outside the Land who happen there make a Minyan on the second day of Yom Tov and read from the Torah, and even if</p>	<p><u>שו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ה סימן לו</u></p> <p>ובהא דאין מקפידין בירושלים שבני חו"ל הנמצאים שם עושין מניין ביו"ט שני וקורין</p>

is Shabbat, they do not read the weekly portion, but rather the Festival reading, seems to be an extremely inexplicable phenomenon, [for this is done] even though it is a public matter - it for it is difficult to consider something done with ten men as a private matter - and therefore [should be] forbidden to do because of [causing] conflict. However, in *Shaarei Teshuva* 496:3, it is stated explicitly regarding residents of Outside the Land who came to Israel for *Zohara* {traveling around the cities to pray at the gravesites of tzaddikim} who would pray with a quorum on the second day of Yom Tov, and recite the Yom Tov prayers, and they did not have a Kohen from Outside the Land - that MaHaR"am ben Habib ruled that a Kohen who was a resident of Israel could ascend he Duchan and bless them. It comes out that they even publicized the matter and prayed in front of residents of Israel. We must say that this also is called "in private"? The matter needs further examination.

At any rate, they have already done this, with no one objecting to this. Consequently, since they are observing this as the Law, one who arrives from Outside the Land may ascend to the Torah for the Yom Tov reading.

After my writing, they brought before me the sefer *Avkat Rocheil* by the author of the *Beit Yosef*, Sec. 26, who wrote that so they had practiced from early days, that they would pray with a quorum and openly, for the rule of "one should not act differently" applies only to performing *melacha*, for it is possible that harmful consequences will come from acting differently, but not to prayer. This is a tremendous novelty.

At any rate, the Law is true, and they practiced thus for hundreds of years prior to the *Beit Yosef*, and it is inexplicable that he did not bring this in the *Shulchan Aruch*.

Therefore, in practical terms, services should be held with a quorum, but not openly.

The Acharonim write that if someone moves his residence with his wife and children from one locality to another, in order to buy and sell and profit, even if at the time when he had moved, he had in mind to return to his [former] locality, this has the same ruling as if he would not have had in mind to return. Normally, once one has moved the members of his household with him, whenever he discovers that he is earning comfortably in the locality [to which he went], he will not shift from there. They write further that when one does not have in mind to return, even if his wife has remained in the former locality, he is nevertheless classified as someone who does not have in mind to return.

קה"ת, ואף שהוא שבת אין קורין פרשת השבוע אלא קריאה דהחג אף שהוא דבר בפרהסיא, לכאורה הוא דבר תמוה דדבר הנעשה בעשרה קשה להחשיב זה דבר שבצנעא, שלכן אסור לעשותו מפני המחלוקת (סי' תס"ח סעיף ד'). אבל בשע"ת סימן תצ"ו (ס"ק ג') מפורש שבני חו"ל העולים לא"י לזוהרא, שהיו מתפללין בצבור ביו"ט שני תפילת יו"ט, ולא היה להם כהן מחו"ל, הורה מהר"ם בן חביב שיכול כהן מבני א"י לעלות לדוכן ולברך להם. הרי נמצא שגם פרסמו הדבר והתפללו לפני בני א"י, הרי מוכרחין לומר דג"ז נקרא צנעא, וצ"ע. עכ"פ למעשה הא כבר עשו כן בלא חולק ע"ז. וממילא כיוון שעושין זה כדינא, יכולין כל מי שבא מחו"ל לעלות לתורה לקריאה דיו"ט. אחרי כתבי הביאו לפני ספר אבקות רוכל להביי סימן כ"ו, שכתב שכן נהגו מימי קדם שמתפללים בציבור ובפרהסיא, משום דאל ישנה הוא רק במלאכה דאפשר למיפק מינה חורבה כשמשנה, ולא בתפילה, והוא חידוש גדול מאד. עכ"פ הדין אמת ועשו כן מאות בשנים קודם הביי, ותמוה מה שלא הביא זה בש"ע. ולכן למעשה, צריכין לעשות בציבור אבל לא בפרהסיא.

כתבו האחרונים דמי שעוקר דירתו עם אשתו ובניו ממקום למקום לישא וליתן ולהרויח אע"פ שבשעת עקירתו היה דעתו לחזור למקומו כמי שאין דעתו לחזור דמי דסתמא דמילתא כיון דעקרינהו לאינשי ביתיה כל שמוצא פרנסתו מרווחת באותו מקום שהלך לשם אינו זז משם. וכתבו עוד דמי שאין דעתו לחזור אע"פ שאשתו נשארה במקומה הראשון אפ"ה אין דעתו לחזור מיקרי:

שו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ג סימן עד אבל לע"ד פשוט שאין לדמות בזמננו עתה לזמן הרדב"ז ומאות שנים אחריו דבכל הזמנים עד ערך איזה עשרות שנים האחרונות היה ענין נסיעה ממקום למקום דבר קשה בין מצד הטירחא דהנסיעה בין מצד העניות, שלכן כיון שעקר עם אשתו היתה אומדנא גדולה דאם ימצא פרנסה באותו מקום שהלך לשם לא יחזור שלכן בסתמא נחשב אין דעתו לחזור ואולי גם בטלה דעתו, דהא זהו טעם הרדב"ז כדאיתא במ"ב /בסי' תצ"ו/ ס"ק י"ג מהפ"ח, אבל בזמננו שהוא טירחא קטנה אף מאמעריקא לא"י שבאין בפחות מיי"ב שעות לא"י וחשבון ההוצאה לא נחשב כלום לרובא דאינשי ממדינתנו דהא באים מכאן לשם ומשם לכאן גם על עניני שמחה קטנים ולנסיעת תענוג וטיול בעלמא ליכא האומדנא. וממילא תלוי בהחלטת האדם אם לחזור או לא לחזור, והבית אף אם הוא קנויה לו לגמרי אינה ג"כ אומדנא שהרבה אנשי אמעריקא קנו בתים בא"י עבור זמנים הקצרים שרוצים לשהות בא"י לפרקים. ולכן למעשה תלוי זה בדעתך ובדעת אשתך שאם עדיין לא החלטתם להשאר בא"י יש לכם דין בני חו"ל ואם החלטתם להשאר בא"י יש לכם דין בני א"י. והנני ידידו מוקירו ומברכו, משה פיינשטיין.